
Svartvattnets behandlere

BOKOVERSIKT

EKIMAIN

Camilla
Lubben og hennes frøkner

Frøkna skoill ta seg ut te Lubben, sa hun.

Hvorfor det?

Ho hi liggi i fir døgn no.

Slik blir den unge nyutdannede jordmoren Hillevi budsendt til en vanskelig fødsel på et avsides bruk i en avkrok av Sverige i grensetraktene mellom Jemtland og Nord-Trøndelag, der den sørsamiske kulturen møter den norske og svenske. Det er en hard virkelighet som møter ”frøknen” fra Uppsala: I den

skitne hytten på Lubben tangforløser hun en underernært fjortenårig jente, mens slektningene følger dramaet taust og mistroisk. Både jordmoren og barnet er uønskede. Barnet ser unormalt ut og familien drukner det i sjøen.

Ekman-lesere vil kjenne seg igjen både i disse traktene og stemningene. I *Hendelser ved vann* som brakte henne Nordisk råds litteraturpris i 1994 var distriktslegen i Svartvattnet med på å oppklare et mord i grensebygden. Skildringen av den aldrende doktoren – velmenende og klok, men sliten av å bære livets bør – er kanskje det beste litterære bildet som er tegnet av en lege i nordisk litteratur. Det er derfor av stor interesse når Kerstin Ekman vender tilbake til Svartvattnet, til tiden rundt den første verdenskrig, med en ung jordmor i hovedrollen.

Kerstin Ekman skuffer ikke. Hun kombinerer psykologisk innsikt med språklig mesterskap. Det er en egen følsom, til tider melankolsk og sår nærhet i hennes skildringer av mennesker og natur som gjør at hun kryper under huden både til sine litterære skikkelser og hennes lesere.

”Berättelserna växer fram ur miljöerna”, sier forfatteren selv, og leseren må samtykke i at det er en egen samstemt tone i miljø og beretning hos Ekman.

I likhet med *Hendelser ved vann* skaper et fortiet drap en dyster undertone i *Guds barmhjertighet*. Verken den unge jordmoren eller den unge faren som brått ble morder deler noensinne hemmeligheten med noen. Boken gir en intens skildring av to livsløp som preges av skyldfølelsen.

Guds barmhjertighet er en bok med dypt allmennmenneskelig innhold. Når den har en særlig appell til oss innenfor helsevesenet skyldes det den intense skildringen av den unge jordmoren som kastes ut i en verden med de aller vanskeligste utfordringer. Mange leger har følt det på samme måte, overlatt til seg selv med et ansvar som nesten er umulig å bære. Hvem har ikke følt seg som ”frøknen” som ble budsendt til Lubben, og hvem har ikke i etterhånd blitt naget av tvil om de handlet riktig i et kritisk øyeblikk . . .

Kerstin Ekman startet sitt forfatterskap med kriminalromaner. Senere har hun sprenget seg ut av denne rammen, men har ikke glemt å ta vare på spenningen i sine bøker.

TrygveHolmøy

Immunologisk institutt

Rikshospitalet

Publisert: 10. desember 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.